

CURIOZITĂȚI SCRIPTURALE

de Rev. Nelu Terpea

(continuare din numărul trecut)

18. EVANGHELIA DUPĂ MATEI

24. Lucrătorul și hrana lui zilnică. În cazul în care vreun om a chemat pe alții la lucru în via sa, prin puterea tradiției, ei le dădeau și mâncare. Excepție fiind, în cazuri rare, înțelegerea de la început. Obișnuit, gazdele se întreceau în belșugul mesei pe care o dădea lucrătorilor. Era „de bun simț” ca lucrătorii să laude mâncarea de fiecare dată, cum în țara noastră este obiceiul de a spune „Mulțumim pentru masă”. Și tot „de bun simț” era și răspunsul „Vrednic este lucrătorul de hrana lui”, expresie echivalentă în România cu „Să vă fie de bine”.

Prin toate acestea, Domnul voia să-i asigure că nu trebuie să se îngrijoreze de ceva, căci Dumnezeu le va purta de grijă: ei erau angajații lui Dumnezeu; așa că „Vrednic este lucrătorul de hrana lui”.

25. Jug bun și sarcină ușoară. (Mt.11:28-30). Regele era o povară pe umerii poporului. Pentru săracii din popor povara era mult mai mare, fiindcă slujitorii regelui își făceau și ei partea lor. Din totdeauna poporul nu-și putea imagina turmă fără conducător. De aceea poporul se roagă ca viitorul conducător să fie mai bun, să nu pună taxe grele pe umerii lor. Când supușii regelui care strângeau dările erau răi, poporul îi blestemau chiar și după moarte. Poporul de jos nu aveau odihnă. Omul se culca, pentru a se odihni, să poată începe din nou calvarul vieții. Dacă domniile vremii erau mai bune, omul se odihnea pentru a se putea bucura de mica sau marea binecuvântare ce-i mai rămânea și lui.

Pentru vestirea Evangheliei, este nevoie de urechi care să audă și inimi care să primească. Când omul are tot ce-i trebuie, din punct de vedere pământesc, el va dovedi destulă lenevie spirituală în a mai căuta și altceva. Dealungul istoriei, au fost oameni care au pus jug pe grumazul altora și din cei ce l-au purtat din greu. De aceea Domnul a zis: „*Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați...*”. În aceasta consta și profetia din Is.61:1-3, conform Lc.4:18-19. Fiindcă Împărăția lui Dumnezeu nu cere dări, taxe, impozite, ci doar schimbarea vieții cu un nou caracter, „jugul” este bun și „sarcina” este ușoară.

26. Greutatea cuvântului rostit. (Mt.12:36-37). Este interesant cum Dumnezeu a acceptat, sau S-a folosit de multe obiceiuri de ale poporului, sau chiar de ale neamurilor în contact cu Israel. Dumnezeu nu a dat o lege în vederea căsătoriei Tamarei cu fratele soțului ei mort, dar fiindcă acesta a fost obiceiul neamurilor din jur, obiceiul a rămas. Dumnezeu nu l-a sfătuit pe Ietro, socrul lui Moise, cum anume să-l învețe pe ginerele lui în a-și judeca poporul. Etc. Dumnezeu a găsit că sunt bune și le-a acceptat.

În vremea Domnului Isus nu existau ziare, cărți, radio și televizoare. Bârfa și vorbăria goală, fără interes, erau la ordinea zilei. Puțini erau cei ce bârfeau din interes; cei mai mulți bârfeau fiindcă nu aveau nimic de făcut mai bun. Numai că se putea întâmpla, câteodată ca cineva să arunce o vorbă care urma să doară pe cel bârfit și nu odată oamenii deveneau dușmani în urma acestui obicei.

În cultura latină exista o judecată asertorică: Verba volant, scripta manet, „Vorbele zboară, scrisul rămâne”. Cu alte cuvinte, nu este bine a te lua după vorbele rostite la întâmplare, dar merită a fi respectat tot ce este scris.

În context, Domnul a fost vorbit de rău. De aceea, El a adus și o explicație de ce bârfa nu este bună, chiar dacă nu e nimic mai bun de făcut în acea zi. Orice cuvânt nepotrivit, în ziua judecării, devine subiect de judecată, fiindcă „vorba” rostită are o putere în ea. În sensul acesta, Domnul sfătuiește pe ucenicii Săi să nu zică fratelui „prostule” și „nebunule”. Cuvintele rostite, pentru cei mai mulți oameni de pe pământ, nu mai sunt, s-au dus fără urmă. Domnul lasă a se înțelege că vorbele rămân înregistrate, întipărite. În acest sens se înțelege că exprimarea profetică a lui Habacuc (cf. 2:11) poate să fie înțeleasă nu neapărat figurativ. Cu altă ocazie, Domnul a cerut ca în vorbire „da” să fie „DA”, și „nu” să fie „NU”, nu numai având în vedere adevărul, ci și de a îmbrăca adevărul în cuvintele propice.

27. Neghina din grâu. (Mt.13:24-30). Pământul țării Israel este pietros. În valea Iordanului solul este pretabil agriculturii din pricina multor aluviuni aduse de râu. În multe locuri stâncoase țăranul a transportat

puțin pământ din alte părți și l-a folosit. Acest procedeu l-au repetat și în 1948 când țara Israel a fost recunoscută: au săpat gropi în locurile stâncoase, le-au umplut cu pământ și au plantat pomi. Dacă în vremea Domnului Isus, ar fi existat avionul de unde să fie văzută țara, de sus, s-ar fi văzut doar petece de pământ cultivat în toată întinderea stâncoasă.

Grâul era planta numărul unu. Orice om cultiva de toate, dar grâu înainte de orice. Oamenii erau egoiști și dușmănoși, și din pricina sărăciei. Deseori, la mânie, uneori omul se răzbuna aruncând neghină în grâul celuilalt. Neghina creștea repede. Una din caracteristicile ei este că rădăcinile ei cresc foarte repede, dar nu în adâncime, ci lateral. Când rădăcinile neghinei întâlnesc rădăcini străine, se amestecă strâns printre ele, așa că atunci când smulgi neghina, este imposibil să nu smulgi și grâul. Israel nu este singura țară din lume cu neghină. În Europa, grâul este plivit, după ce răsare. Este adevărat că se smulge și grâu, dar la recoltare, grâul rămas va fi curat, iar pâinea va fi bună, fără gustul amar, din pricina toxinelor ce le conține.

Chiar și în pilda Domnului, servitorii a fost gata să plivească neghina, dar stăpânul nu a vrut. Scopul Domnului Isus a fost să arate ascultătorilor lui, nu că nu este bine să se plivească grâul, ci că *„Împărăția lui Dumnezeu se aseamănă cu un om care... le-a zis țărilor, să nu plivească grâul ca nu cumva smulgând neghina, să smulgeți și grâul împreună cu ea.”* Totul urma să rămână așa până la seceriș. Atunci va fi aleasă neghina și va fi arsă, cu scopul de a nu mai permite perpetuarea ei.

Secerișul se făcea manual, așa că atunci când secerătorul ajungea la tulpina neghinei, o alegea cu mâna din mijlocul firelor de grâu și o tăia. În traducerea românească a Bibliei se spune că neghina va fi smulsă. În originalul grecesc, „sulego” înseamnă „a aduna la un loc” – nici a tăia, nici a smulge. Adevărul este că e greu de smuls grâul din pământ, pe vremea secerișului, întrucât pământul este uscat. Secerișul se făcea prin trăierea manuală a firelor de grâu, respectiv de neghină, cu secera.

28. Ura rasială la iudei. (Mt. 15:24). Fiecare iudeu, se uita tot timpul la cel de lângă el dacă ese curat sau nu. Iudeul se uita cu îngăduință la un străin, fiindcă aceasta era porunca, dar nu mânca cu el la masă fiindcă era necurat; el continua să fie un străin, fără drept de cetățenie. Legea a fost dată lui Israel, nu neamurilor – această Lege a fost un adevărat zid al dușmăniei între Israel și neamuri.

Pentru a arăta nivelul spiritual al lui Israel, Isus a amintit cazul văduvei din Sarepta Sidonului: Dumnezeu a scăpat-o de la moarte înmulțindu-i puținul ce-l avea, pe când multele văduve ale lui Israel au suferit foamea, și poate moartea, din pricina foametei; deși în Israel erau mulți leproși, Dumnezeu s-a îndurat numai de Naaman sirianul. Poziția ascultătorilor Lui, a fost cu totul negativă: au vrut să-L omoare. Pentru ei, străinul este tot străin. Dovadă este romanul sub al cărui călcâi, sufere poporul întreg. Tocmai acum, într-o astfel de atmosferă politică, Domnul laudă neamurile. În toată țara greu poporul venea și de la romani și de la preoți și farisei. Vorbirea Domnului putea să slăbească încrederea în conducerea țării, de aceea, bătrânii poporului au fost foarte susceptibili la vorbirea Lui.

Dumnezeu nu a făcut o astfel de politică; pe El L-a interesat sufletele oamenilor, atât a iudeilor cât și a neamurilor. De aceea, la început, El a zis: „Eu nu sunt trimis decât la oile pierdute ale Casei lui Israel”; a trimis pe ucenici numai prin satele iudeilor. Scopul a fost să surpe zidul dușmăniei dintre Israel și neamuri: să întoarcă mintea poporului spre Dumnezeu, ca astfel, ei, să poată accepta celelalte națiuni ale pământului. Reacția poporului nu putea fi decât una din două: ori ei înțeleg și atunci ar fi avut loc „îndepărtarea paharului”, pentru care Domnul s-a rugat în Ghetsimani, sau urma împietrirea inimii lor și alegerea răstignirii lui Isus.

29. Aluatul fariseilor. (Mt. 16:6-12). De ce a folosit, Domnul, expresia „aluatul fariseilor”? Cuvântul aluat era foarte folosit atât în sensul empiric, dar mai ales în sens figurativ. Pentru că pâinea era hrana de bază în acea vreme, când oamenii se aflau într-o dispoziție bună, se binecuvântau cu „un aluat bun”. Pentru că acesta era foarte important în viața lor, erau foarte grijulii ca nu cumva să ofere posibilitatea unui înțeles negativ; aceasta ar fi dus la dușmănie. Când cineva era rău la suflet, cel afectat se răzbuna spunând altora „Ai grijă. Astăzi el este cineva, fiindcă a mâncat aluat rău.” Dacă cineva se dovedea fără pic de milă, ba dimpotrivă, cruzime și cinism, se spunea despre el că „aluatul lui este cu sânge”.

„Aluatul” cuiva reprezenta învățătura, filosofia, sau ideologia lui. Aproape tot poporul privea cu suspiciune „aluatul fariseilor” și „aluatul saducheilor” care conviețuiau într-o continuă contradicție. În cazul relatat de Matei, ucenicii au crezut că Domnul le vorbea cu gândul la rezervele de mâncare, întrucât data trecută nu au avut pâine pentru săturarea mulțimii. Acolo aveau ei mintea, dar Domnul S-a folosit de limbajul poporului.